

POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.N.

przeciwko N. spółce akcyjnej w B.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, ewentualnie ograniczenie

wykonalności tytułu wykonawczego,

na skutek skargi kasacyjnej M.N.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 15 marca 2024 r., V AGa 522/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powódce odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wobec uznania, że akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji (określony w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c.) może stanowić podstawę egzekucji, pomimo iż wierzyciel nie udowodnił zdarzenia niezbędnego do nadania klauzuli wykonalności temu aktowi w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym w rozumieniu art. 786 § 1 k.p.c., a dłużnik przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności w drodze powództwa z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przy tym samodzielnego czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Skonfrontowanie motywów zaskarżonego wyroku z zarzutami powódki podniesionymi w celu wykazania występowania przesłanki przedsądu, na którą powódka się powołuje, nie potwierdza jej tezy o oczywistej zasadności skargi

kasacyjnej. Jakkolwiek zaprzeczenie zdarzeniom, na których oparto nadanie klauzuli wykonalności, a w szczególności kwestionowanie istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, stanowi przesłankę powództwa przeciwegzekucyjnego dłużnika obowiązku stwierdzonego w tytule wykonawczym będącym aktem notarialnym zawierającym oświadczenie o poddaniu się egzekucji, to jednak „zdarzenia”, których dotyczy ten przepis trzeba odróżnić od okoliczności podlegających badaniu w postępowaniu klauzulowym, gdyż stanowią one formalną podstawę nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji. Takimi okolicznościami, w świetle art. 786 § 1 k.p.c., są zdarzenia, od wystąpienia których zależeć ma wykonanie tytułu egzekucyjnego.

W złożonym przez powódkę oświadczeniu o poddaniu się egzekucji na rzecz pozwanej powódka określiła zdarzenie, od którego miała zależeć możliwość wykonania tytułu egzekucyjnego i stwierdziła, że jest to niezapłacenie przez dłużnika (D.) i powódkę na rzecz pozwanej którejkolwiek z kwot zobowiązania objętego ugodą w wysokościach i terminach określonych w ugodzie oraz wysłanie powódce na podany adres i adres e-mail wezwania do zapłaty, stanowiącego – za zgodną wolą stron – dowód braku zapłaty. Powódka zadeklarowała przy tym, że pozwana może wystąpić o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności jednokrotnie lub wielokrotnie, co do każdorazowego naruszenia przez dłużnika oraz powódkę obowiązku zapłaty którejkolwiek ze wskazanych rat.

Spełnienie wymagania wykazania zdarzenia, o którym mowa wyżej w sposób określony w oświadczeniu powódki o poddaniu się egzekucji w kontekście wymagań określonych w art. 786 § 1 zdanie drugie k.p.c. objęte było kognicją sądów prowadzących postępowanie klauzulowe. Zdarzenia, których dotyczy art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., mogące uzasadniać powództwo przeciwegzekucyjne powódki mają charakter materialnoprawny i wiążą się z zakwestionowaniem istnienia i wysokości długu ciążącego na powódce, którego dotyczyło jej oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Zdarzenie to nie jest zatem tożsame z tymi okolicznościami, które podlegają badaniu w postępowaniu klauzulowym.

W postępowaniu zakończonym zaskarżonym przez powódkę wyrokiem Sądy obu instancji zweryfikowały istnienie i wysokość ciążącego na powódce

zobowiązania do spełnienia na rzecz pozwanej świadczenia pieniężnego, a skoro wyniki postępowania wykazały, że zobowiązanie to istnieje w granicach uwzględnionych przez Sąd Apelacyjny, to zarzuty powódki odnoszące się w istocie do oceny okoliczności istotnych dla wyniku postępowania klauzulowego a nie powództwa przeciwegzekucyjnego nie mogą być uznane za mające jakikolwiek wpływ na wynik sprawy.

Powódka powołała się też na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), dotyczącego stosowania przepisów prawa materialnego, a mianowicie: - art. 17 ustawy Prawo pocztowe w związku z art. 3 pkt 23 i art. 45 Prawa pocztowego oraz w związku z art. 786 § 1 k.p.c., a sprowadzającego się do pytania, „czy przyjęcie przesyłki przez pracownika P. jako operatora wyznaczonego (na mocy decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z dnia 30 czerwca 2015 roku) poza placówką bądź przez samą placówkę, ale w innej roli niż operator wyznaczony, przesądza o statusie tej przesyłki i tym samym o nadaniu potwierdzeniu nadania takiej przesyłki rangi dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 17 Prawa pocztowego, który w konsekwencji może stanowić dokument urzędowy określony w art. 786 § 1 k.p.c.”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Problem sformułowany przez powódkę mógłby podlegać rozważaniu w postępowaniu klauzulowym, w którym zastosowanie znajdował art. 786 § 1 w zw. art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., lecz nie w postępowaniu o pozbawienie wykonalności wydanego już tytułu wykonawczego z uwagi na zaprzeczenie istnienia stwierdzonego nim obowiązku.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2023 r. poz. 1964), orzeczono jak w postanowieniu.

[SOP]

[r.g.]